

E. K. JOHNSTON

Ahsoka

A sorozatban kiadónknál megjelent:

LEGENDÁK

Tim Lebbon:
Távoli csillagok

John Jackson Miller:
Az elveszett Sith-törzs

Joe Schreiber:
Halálvilág

The Old Republic

Drew Karpysbyn:
Revan

Paul S. Kemp:
Árulás

Sean Williams:
Végzetes szövetség

Drew Karpysbyn:
Megsemmisítés

John Jackson Miller:
Kóbor lovag

Darth Bane trilógia

Drew Karpysbyn:
Pusztítás útja
A Kettő Szabálya
A gonosz dinasztia

James Luceno:
Darth Plagueis

James Luceno:
A megtévesztés leple

Joe Schreiber
Vesztégzár

Timothy Zahn:
Kirajzás

Steven Barnes:
A Cestus-csapda

Matthew Stover:
Töréspont

Republic Commando

Karen Traviss:
Tűzharc
Coruscant
Színvallás
A 66-os parancs

Sean Stewart:
Yoda: Sötét találkozó

James Luceno:
A gonosz útvesztője

John Jackson Miller:
Kenobi

James Luceno:
Sötét Nagyúr

Karen Traviss:
501.

Sean Williams:
Tomboló erő

Joe Schreiber:
Halálosztag

Sean Williams:
Tomboló erő II.

Michael Reaves–Steve Perry:
Halálcsillag

Michael Reaves–Maya Kaathryn
Bohnhoff:
Árnyjáték

Timothy Zahn:
Gazfickók

Timothy Zahn:
Hűség
Válaszutak

James S. A. Corey:
Tolvajbecsület

Martha Wells
Pengeélen

Matthew Stover:
Luke Skywalker
és a Mindor árnyai

Thrawn trilógia

Timothy Zahn:
A Birodalom örökösei
Sötét erők ébredése
Az utolsó parancs

Jedi Akadémia trilógia

Kevin J. Anderson:
Új rend
Sötét oldal
Az Erő bajnokai

Michael A. Stackpole:
Én, a Jedi

Thrawn keze duológia

Timothy Zahn:
A múlt kísértete
A jövő látomása

Timothy Zahn:
A túlélők keresése

Paul S. Kemp:
Áramlatok
Hullámtörés

KÁNON

Christie Golden:
Sötét tanítvány

E. K. Johnston:
Ahsoka

Paul S. Kemp:
Sith nagyurak

James Luceno:
Tarkin

John Jackson Miller:
Új hajnal

Claudia Gray:
Elveszett csillagok

Alexander Freed:
Alkony század

Kevin Hearne:
A Jedik örököse

Utóhatás trilógia

Chuck Wendig:
Utóhatás
Adósság

Claudia Gray:
Vérvonal

Alan Dean Foster:
Az ébredő Erő

www.starwars.com
www.szukits.hu

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:

STAR WARS: AHSOKA
by E. K. Johnston
Published by Disney • Lucasfilm Press,
an imprint of Disney Book Group, 2016

© & TM 2016 Lucasfilm Ltd.
All Rights Reserved.
Used Under Authorization.

Cover art copyright © 2016 by Lucasfilm Ltd.

Translation copyright © 2016 by Szukits Könyvkiadó

Borító
WOJTEK FUS

Fordította
OSZLÁNSZKY ZSOLT, SZENTE MIHÁLY

ISBN 978-963-497-382-9

Szaklektor: Sente Mihály
Lektor: Barna Ildikó, Pető Bálint
Tördelés: KARAKTERTAX BT., Szvoboda Gabriella
Színre bontás, tipográfia: EzDesign Kft.
Felelős kiadó: Szukits László és Szukits Gábor

Debreceni Kinizsi Nyomda Kft.
Felelős vezető: Bördős János

Köszönetnyilvánítás

2014 december harmadikán, kábé kilenckor beszéltem először Josh Adams különleges ügynöknek arról, hogy szívesen írnék egy *Star Wars* könyvet. Tíz perccel később visszahívott, rendkívül izgatott volt, és mindvégig a legszívósabb támogatóm maradt.

Emily Meehan és Michael Siglain osztozott ebben a lelkesedésben, és sosem hagytak magamra, mialatt a frissítéseket vártuk – ami néha nagyon hosszú idő ahhoz, hogy egy szerző normális maradjon, azt kell mondjam.

MaryAnne Zissimos épp akkor küldött egy képet, amin Mark Hamill macskát simogat, amikor a legnagyobb szükségem volt rá.

Jennifer Heddle pont az a szerkesztő, akiben reménykedtem, és nagy szükségem volt rá. Csodálatos nő. (Ne szépítsük, srácok, a *Star Wars*ban szereplő neveket alig tudom lebetűzni. Az imént meg kellett néznem, jól írtam-e a „Hamill”-t. De Jen átsegített ezeken a nehézségeken, lásd fentebb. Szóval: csodálatos nő.)

Sosem hittem, hogy valaha köszönetet fogok mondani Pablo Hidalgónak, Dave Filoninak és a Lucasfilm Story Group többi tagjának, de eljött ez a pillanat is. Annyi mindent tudnak, és mindent annyira komolyan vesznek, és ez valami nagyszerű. És megnevettettem őket – kétszer is! Sajnálom azt a dolgot azzal a [spoilerveszély miatt törölve]...

Végezetül, köszönetet mondok mindenkinek, akinek NEM BESZÉLHETTEM erről a könyvről: Emmának, Colleennek, Faith-nek és Laurának, akik rendszerint mindent elolvasnak, amit írok; Rachelbarátnak és Cécile-nek, akikkel nem törődtem egész márciusban, mert nem bírtam többet elviselni (esküszöm, dumálunk a *Lázadókról*, amint lehiggadtam); az egész családomnak (azt hiszem, mindent elmesélhettem volna apunak, akkor is azt hitte volna, hogy a *Star Trekről* beszélek), és ami a legfontosabb, a testvéremnek, EJ-nek, aki annak idején bevitt ebbe az örületbe.

Minden Királyi Szolgálonak!

Bátrak vagyunk, felség!

A Mandalor lángolt. No, nem az egész, de ahhoz épp elég nagy volt ez a tűz, hogy a füstje marja Ahsoka Tano szemét.

A lány nagyot sóhajtott. Tudta, mit kell tennie, de abban már nem volt biztos, hogy működni is fog-e a dolog. És még ha mű-

ködik is, nem tudhatta, meddig. De mostanra már minden más lehetőségből kifogyott.

Hadsereggel és feladattal érkezett, mint mindig, amikor Anakin Skywalker padavanjaként járt el, de most bármit megadott volna, ha a mestere is ott van mellette.

– Légy óvatos, Ahsoka! – mondta Anakin, mielőtt a kezébe nyomta a fénykardjait, aztán elrohant, hogy megmentse a cancellárt. – Maul ravasz, és a könyörületet hírből sem ismeri!

– Tudom, milyen – mondta a lány, és bár próbált erősnek látszani, a tanítója átlátott a színjátékon.

– Rendben – mosolyodott el Anakin halványan, de közben már úgy mozgatta a vállait, mint aki az elkövetkezendő harcra készül. – De attól még hadd aggódjak egy kicsit!

– Ugyan mi történhet? – Másodjára már könnyebb volt megjátszani a magabiztost, és Ahsokának még egy mosolyt is sikerült kipréselnie magából.

A két markolat megnyugtatóan simult a tenyerébe, de most mindkettőről örömmel lemondott volna, ha Anakint is ott tudhatja maga mellett.

Már látta Mault. A karcsú, tetovált harcost szemlátomást nem zavarta a körülötte kavargó füst, és szinte tapintható volt a belőle áradó fenyegetés.

Az egyik tér közepén állt, amit még nem értek el a lángok, és hátborzongató nyugalommal várt rá. Ha nem tudja, hogy Maul lábai mesterséges végtagok, a zabrak könnyed, magabiztos lépteiből sohasem jött volna rá.

Ahsoka nagyot nyelt, és igyekezett magabiztosnak tűnni, miközben a Sith-harcos felé indult.

Akárhogy is, legalább egy olyan ütőkártyája volt, amiről – ebben biztos volt – Maul sem tudhatott.

– Hol a sereged, Tano úrnő? – dorombolta a Sith, amint a lány közelebb ért.

– Épp a tied legyőzésével van elfoglalva – mondta Ahsoka, és csak remélni tudta, hogy ez tényleg így is van.

És minden igyekezetével azon volt, hogy ne látszódjon rajta, mennyire fáj neki az előbbi megszólítás.

Tano úrnő. Nem parancsnok. Mert ő többé már nem parancsnok. Még akkor sem, ha a zászlóalj katonái továbbra is ugyanolyan tisztelettel bántak vele, mint eddig.

– Igazán figyelmesek a volt mestereid! – Kegyetlen mosoly ült ki Maul arcára. – Egyedül küldtek. Hiszen még csak nem is vagy igazi Jedi! Ebben a küzdelemben nincs semmi kihívás!

Minden szavából csak úgy süttött a rosszindulat, és egy pillanatra a lányra villantotta a fogait.

Benne testesült meg az a fajta harag, amire Yoda mester az eszmélésüktől kezdve figyelmeztette a tanítványokat. Az, ami lassan, belülről falta föl az embert, eltorzítva, kiforgatva önmagából, míg végül már semmi felismerhető nem maradt belőle.

Ahsoka megborzongott, mikor arra gondolt, mennyit szenvedhetett Maul, míg ilyen lett. Azonban tisztában volt vele, hogy most ez a harag lehet az egyetlen, ami az ő javára billentheti a mérleg nyelvét.

– Szerintem meg tisztességes küzdelem lesz – mérte végig lassan, tetőtől talpig a zabrakot. – Hiszen te is csak félig vagy Sith!

Olyasfajta sértés volt, mely hallatán Kenobi mester valószínűleg rosszállóan forgatta volna a szemét, de Ahsoka egy cseppet sem bánta. Az ellenséget felbőszíteni taktikai előnyt jelentett, és a lány készen állt rá, hogy minden lehetséges eszközt felhasználjon, ami csak rendelkezésére állt. Még akkor is, ha a Jedi felfogása szerint ez épp nem tartozott a finomabb megoldások közé.

Végtére is, volt némi igazság Maul szavaiban. Ahsoka Tano nem volt Jedi.

A zabrak lassú macskaléptekkel, oldalazva indult meg a lány felé, és közben komótosan lecsatolta az övéről a fénykardját. Ahsoka kezei megszorultak a saját fegyverei markolatán, és nem kis erőfeszítésébe került lecsillapítania magát.

Kicsit olyan volt, mintha meditált volna, és bár a várakozás sohasem volt az erőssége, tudta, hogy Maulnak sem. Annak idején Obi-van is ezt kihasználva tudta legyőzni a Naboon.

Ahsoka megidézte az Erőt, és örömmel hagyta, hogy az ismerős érzés megnyugtatón ölelje körül. Aztán, mintha csak a zabrakot csúfolná-csalogatná, hátrálni kezdett, épp abban az ütemben, ahogy a másik közeledett.

– Talán nem Jedi, de épp annyira gyáva! – sziszegte Maul dühösen. – Vagy Skywalker nem tanított meg rá, hogy néha nem árt megvetned a lábad és harcolnod... még mielőtt eldobott volna?!

– Az én döntésem volt, hogy elhagyom őt – mondta Ahsoka nyugodtan, és a hangjában nyoma sem volt a fájdalomnak, ami annak idején ezt a döntést kísérte.

Továbbra is minden idegszálával Maulra összpontosított.

– Hát hogyne! – mosolygott a zabrak gúnyosan. – Én is önként és dalolva mentem arra a szeméttelre, és kész gyönyörűség volt, amikor megkaptam az első gépi lábaimat!

Ahsoka érezte, hogyan épül a Sith haragja fokról fokra. Maul most már igazán dühös volt – de még nem eléggé.

Aztán a férfi aktiválta a fénykardját, és megszaporozta a lépteit. A padavannak nem is kellett tettetnie, hogy meglepte ez a hirtelen, agresszív ütemváltás, és most már futólépésben igyekezett mind távolabb kerülni a felbőszült Sithtől.

– Szerintem te is önként jelentkezted erre a feladatra, Tano úrnő!

Ez ugyan igaz volt, de Maul, akit elvakított a haragja, nyilván csak a lány döntésében rejlő felelőtlenséget látta.

– Még egy kétségbeesett próbálkozás, hogy elkápráztass egy mestert, akinek többé már nincs szüksége rád?

– Ez nem igaz! – kiáltotta a lány.

Még egy kicsit... muszáj lesz még egy kicsit tovább csalogatnia és bősztítenie!

Maul gonosz, rekedt hangon felnevetett, és a lányra vetette magát. Ám mielőtt elérhette volna, Ahsoka fénykardjai zöld tűzzel izzottak föl. Támadás helyett azonban Ahsoka továbbra is csak hátrált.

A Sith, akár egy vért szimatoló ragadozó, vicsorogva lódult neki, és a lány nyaka felé sújtott a kardjával. Ahsoka ezt már hártotta, és egy elegáns mozdulattal megakasztotta Maul pengéjét.

*A zabrak pont ott volt, ahol lennie kellett. Ahová elcsalta.
– Most! – rikoltotta, és már ugrott is.*

A felvillanó energiapajzs burokként ölelte körül, és ejtette foglyul Mault.

Első fejezet

Egyedül volt, pedig ettől irtózott a leginkább. A nép, melyből származott, törzsekben élt, és a vérségi kötelék mindennél többet jelentett a számukra. Ő azonban egy olyan ritka adottsággal született, melynek segítségével képes volt érzékelni és használni az Erőt – ami egyben egy sokkal tágasabb, idegen fajokkal teli világegyetembe vezető ajtót is megnyitott előtte.

Egy darabig még azután is, hogy elhagyta a Jedi Templomot, ha akarta, képes volt érzékelni a többieket az Erőben.

Aztán eljött az idő, amikor ez már nem ment. És ahogy lassacskán kilazult a kapocs, ami a többiekhez fűzte, egyedül maradt. Ennek csupán egyetlen előnye akadt: bármiféle döntést is hozott, nem kellett másokra is tekintettel lennie.

Csak önmagára.

Enni vagy nem enni. Megjavítani a tönkrement motívátort, vagy nem. Aludni és álmodni... vagy nem.

Amikor tehetett, próbált nem álmodni, de sokszor nem csak rajta múlt – és ez erre a napra különösen igaz volt.

A Birodalom Napja. Amit a Magvilágoktól a Külső Gyűrűig – hol több, hol kevesebb lelkesedéssel – mindenfelé megünnepeltek. Parádékkal, felvonulással, munkaszünettel és tűzijátékokkal fejezték ki a rend és biztonság fölötti örömeiket, melyet Palpatine császár hozott el nekik.

Bár ez még csupán az első ilyen alkalom volt, amikor az újonnan alapított Birodalom egyéves fennállását ünnepelték, a dolog máris idegesítette Ahsokát.

A Mandalort felperzselték, s bár neki, Rexnek és a többieknek ugyan sikerült a javát megmenteniük, az örömnépet azonnal betiltották. Méghozzá olyan hideg brutalitással, ami egészen elképesztette a lányt.

– Ashla! – rántotta vissza egy hang a jelenbe. – Gyere, különben le fogod késni az ünnepséget!

Annak is megvolt a maga előnye, ha valaki a peremvidéken élt. Kevés lakos, és tessék-lássék szervezett közösségek, ahol mindenki olyan nevet viselt, amelyet csak akart, és ahol könnyű volt eltűnni. Egyedül arra kellett ügyelnie, hogy lehetőleg olyan bolygót válasszon lakhelyül, ami távol esett a főbb hiperűr-útvonalaktól.

És bár a Külső Gyűrűben amúgy sem sok olyasmi akadt, ami számot tarthatott volna a birodalmiak figyelmére, Ahsoka igyekezett a lehető legkietlenebb, legér-

dektelenebb helyeket választani, ahol mindenképp elkerüli a feltűnést.

Egyedül azzal nem számolt, hogy a szomszédainak – a Fardi családnak – mintha minden üzletben benne lett volna a keze a Thabeskán. És valamiért megszánták az idegenből idekeveredett gyereklányt, akit – bármilyen tartózkodón is próbált viselkedni – hamar a szárnyuk alá is vettek.

Ennek ellenére a Thabeska megfelelt Ahsokának. Csöndes, poros hely volt, és éppen annyi idegen akadt errefelé, hogy egy togruta lány már pont nem szúrt szemet senkinek.

A helyiek vízzel és egyszerűbb nyersanyagokkal kereskedtek, de csak igen szűk keretek közt, és itt még a csempészek álla is majdnem felkopott. Olyan világvégi porfészek volt ez a hely, hogy itt egyetlen magára valamit is adó úrkalóz sem állt volna meg.

Olyan, ahol Ashla új otthonra találhatott.

– Itt vagy? – kiabálta kintről egy lány.

Milyen boldognak tűnik! – gondolta Ahsoka. – *A Birodalom Napja akkor sem valami izgalmas, ha az ember bedől a csinnadrattának meg a propagandának, úgyhogy az a legvalószínűbb, hogy a lányok megint kitaláltak valamit. Lehet, hogy most engem is beavatnának a részletekbe?*

Gyorsan sorra vette a lehetőségeit. Azt mindenki tudta róla, hogy szeret egyedül sétálni a pusztaságban. Odakint nem akadt semmi, ami veszélyes lett volna – legalább

is *őrá* nézve –, így nyugodtan meditálhatott úgy, hogy senki sem zavarta. Ha pedig valaki eközben kereste, mindig készen állt a válasz: sétálni ment.

Csöndben föltápáskodott, és átvágott az aprócska ház egyetlen szobáján. A lakás még a helyiek mércéjével mérve is szegényesnek számított, de ha volt valami, amire a Jedi Templomban töltött évei felkészítették Ahsokát, az az egyszerűség volt. És ha egyszer innen is mennie kell, legalább nem lesz szép háza és sok drága holmija, amik miatt aggódnia kellene.

Csak a fegyverei... Próbált nem gondolni az üres fegyverövre, ami, bár nem hordta, nap mint nap arra emlékeztette, aki valaha volt.

– Itt vagy, Ashla? – kérdezte a lány most már jóval türelmetlenebbül.

Ahsoka úgy döntött, nem árt megtudnia, hogy miről is van szó, még mielőtt úgy dönt, hogy mégiscsak kimenekül a pusztaságba.

– Jövök már... egy pillanat! – kiáltotta, és igyekezett nagyon lelkesnek tünni.

A Fardi családdal, aminek egy kicsit mindenhez köze volt, ami a bolygón történt, már a megérkezése napján összeismerkedett. Ha rajta múlik, Ahsoka elkerülte volna őket, a fiatalabbak azonban, akik amolyan pótnővérként tekintettek rá, pillanatok alatt megkedvelték, és csak néhány igen súlyos sértés árán lehetett volna levakarni őket.

Ahogy kinyitotta az ajtót, egy egész csapat kamaszlány várta, és Ahsokának kellett egy pillanat, míg legyűrte a beléje égett reflexeket, amik arra intették, hogy egy ekkora tömeg általában semmi jót nem jelent.

Finoman megérintette őket az Erő segítségével, de ha volt is bármi, ami veszélybe sodorhatta volna, ahhoz ezeknek a lányoknak semmi köze sem volt.

– Most azonnal velünk kell, hogy gyere, Ashla! – mondta a legidősebb.

A Fardi családban olyan sok gyerek volt, hogy Ahsokának sokszor bizony gondot jelentett visszaemlékezni rá, hogy melyiküket hogy is hívják. És ahogy végigsiklott rajtuk a tekintete, kellemetlen érzés kezdett erőt venni rajta. Mintha elfelejtett volna valamit.

– Aha! – bólogatott egy ötéves forma kislány. – Apusnak díszvendégei vannak, akik mindenkivel szeretnének találkozni, aki csak nemrég érkezett. Úgyhogy neked is jönnöd kell! Majd ott ülsz velünk a parádé meg a légi bemutató alatt!

Annak ellenére, hogy már egy éve itt élt – amíg Anakin Skywalker tanítványa volt, ennyi időt emlékei szerint nem is töltött egyvégtében egy adott helyen –, Ahsoka még mindig új jövevénynek számított.

– Sok hajó érkezett – mondta a legidősebb lány olyan óvatosan, mintha csak attól tartott volna, hogy valaki kihallgatja őket. – A légi parádéra. Mindenhonnan. És gon-

dolhatod, hogy milyen pocsék a biztonság a rengeteg díszvendég miatt!

Itt, a semmi közepén a díszvendég tiszta ruhát jelentett, tekintve, hogy a szélhordta por miatt errefelé még a jó módúak is folyton tetőtől talpig koszosak voltak. Ahsoka lelki szemei előtt finomszemű, hófehér porral borított, egyenruhás birodalmiak képe jelent meg.

Igen... ezek még így is lenyűgöznék a thabeskaiakat.

És azzal is tisztában volt, hogy mit tenne a Fardi család, ha egyszer csak megjelenének a birodalmiak. Ott volt nekik a szerteágazó családi vállalkozás, a rengeteg rokonról és gyerekről már nem is szólva. Nyilván bármit elmondának és megtennének, csak hogy békében hagyják őket. Ahsoka ezért még csak nem is tudta hibáztatni őket.

De az, hogy mielőtt feladták volna, elküldték ezt a pár gyereket, hogy szőrmentén figyelmeztessék, és felhívják a figyelmét a dokkokra... Ennél többet nem is várhatott volna el tőlük. Úgy tűnik, ez az egy éve épp elég volt, hogy jó benyomást tegyen a helyiekre.

– Szerintem menjetek nyugodtan előre! – biccentett oda a legidősebb lánynak.

Mindenképp szerette volna, ha a lányok tudják, milyen hálás nekik a kockázatért, amit a kedvéért vállaltak.

– Kicsit elaludtam ma reggel, úgyhogy muszáj lesz gyorsan rendbe szednem magam, mert így mégsem me-

hetek a parádéra! Addig is megtennétek, hogy foglaltok nekem egy helyet?

– Persze! – ígérték a kislányok. – De siess!

Egyedül a két idősebb maradt csöndben, és terelte vissza a többieket a városközpontba.

Ahogy bezáródott mögöttük az ajtó, Ahsoka azonnal elkezdte magára kapkodni a ruháját, és közben lázas sietéssel járt az agya.

Mihamarabb el kell tűnnie! Sok mindent nem kell összszepakolnia, úgyhogy ezzel sem veszít időt. Feltekerte az ágymatracát, aztán a padló egyik félrehúzható eleme alól gyorsan előszedte az elmúlt év során összespórolt kis pénzcskáját és a sugárvetőjét.

Mindent egy zsákba pakolt, majd csuklyás köpenyt húzott, ami majdnem teljesen elrejtette az arcát. Tudta, nemsokára új köpenyt kell vennie – megint nőtt egy keveset, és ez a csuklya hamarosan már nem fogja tudni elrejteni a fejcsápjait.

Ahogy bezárta a háza ajtaját – talán utoljára –, túlságosan is ismerős hang ütötte meg a fülét. Kezdetét vette az erőfitogtatásnak is beillő légi parádé, a Birodalom legmodernebb vadászgépeinek szereplésével. Az eget TIE-vadászok karistolták össze, és közben megállás nélkül katonai indulók harsogtak a házakra kiaggatott hangszórókból.

Elképzelése sem volt, mi vonzott ide ennyi birodalmit, de volt egy olyan érzése, hogy nem a parádé. A Fardi csa-

ládon kívül ez a bolygó legfeljebb porral szolgálhatott a külvilágiaknak.

És talán egy kiugrott Jedi-tanonccal, aki túlélte a hatvanhatos parancsot.

Két rohamosztagos fordult be a sarkon, és Ahsoka egy pillanatra megdermedt. Ezek már nem klónok voltak, hanem újonnan besorozott emberek, akikben nem volt semmi ismerős.

– Te meg miért nem vagy a parádén? – mordult az egyikük a lányra.

– Oda tartok, uram – dűnnyögte Ahsoka, és ügyelt rá, hogy közben végig takarásban maradjon az arca. – Reggelig a pusztában vadásztam, és odakint könnyen elveszti az időérzékét az ember.

– Na, tűnés! – intett a katona fenyegetően, miközben a másik a kommunikátorával babrált.

– Boldog Birodalom Napját! – mondta Ahsoka, majd befordult a legközelebbi sikátorba, és a zeneszóval teli belváros felé indult.

Nem állt meg, hogy lássa, követik-e, hanem azonnal felugrott az első erkélyre, és meg sem állt a tetőig.

A belvároshoz közeledve a házak is takarosabbak voltak, és a helyiek igyekeztek a lehető legközelebb építeni egymáshoz őket, hogy valamit spóroljanak a költségeken. A magas falú, lapos tetejű épületek remek – ha nem is igazán kényelmes – menekülési útvonalat kínáltak.